

www.merhabahaber.com

facebook.com/akademiksayfalar

CİLT: 18 • SAYI: 6
15 AĞUSTOS 2018 ÇARŞAMBA

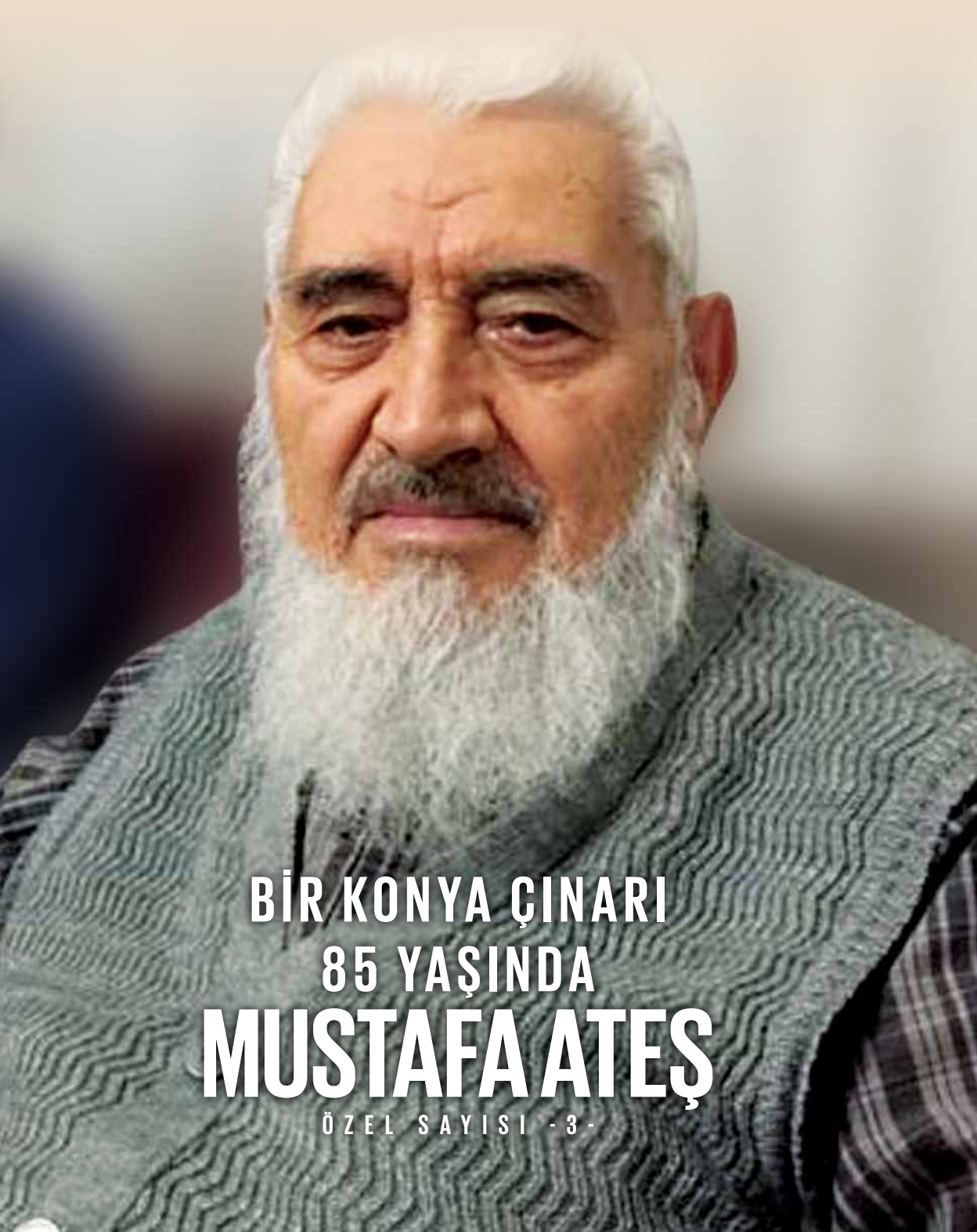
Merhaba

KADEMİK

Sayfalar

Kurucusu:
Mehmet Ali UZ

Hazırlayanlar: **Mehmet Ali UZ - Serdar CEYLAN**
maluz@merhabagazetesi.com.tr - srceylan@hotmail.com

BİR KONYA ÇINARI
85 YAŞINDA
MUSTAFA ATEŞ

ÖZEL SAYISI - 3 -

MUSTAFA ATEŞ AĞABEYİMİZ HAKKINDA BİR KAÇ SÖZ

1952 yılından 2018 senesine kadar olan zamanı hatırlamağa çalışmak ve bu güzel günler içinde bir önemli noktaya ait bazı hatıraları toplamak ve onları hoş bir tarzda okuyucumuzun gönlüne usulüne uygun arz etmek. İşte bütün yapacağımız bu. Bir kaç sayfa ile de olsa çaba sarfedeceğimiz mesele budur. Daha sonra işin “kimler neler yazmış bakalım?” safhası gelecek ki bu da aynı şekilde tatlı bir beklenti. Allah kalanlarımıza sağlık, huzur ve hizmet imkanı lütuf buyursun, âmin.

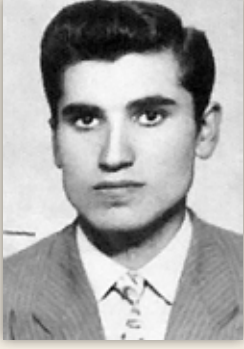
İmam Hatip okullarının açılış yılı olan 1951’i ve okulu yakından tanıyamadık. Biz Hafız Mektebine gittiğimiz için, ertesi sene kayıt olabildik. Böylece Ateş ağabeyler bizim bir sene önümüzde, ağabeyimiz olarak öğrenime başladılar. O yıllarda her şubede evli barklı, çoluk çocuk sahibi öğrencilerin bulunması normal idi. Bugün böyle bir durum olmamaktadır. Tahminen ilk sene 250’yi aşkın arkadaş okula başlamıştır. İkinci yıl yeni veya nakil gelmiş olan öğrencilere 280 numarasını ve devamını verdiler okulda. Bizim ikinci yıldaki numaramız 286 idi. Birinci seneden bize kalan pek çok arkadaş oldu. Onlarla bir ve bizden sonra birlikte okuduğumuz oldu, hatta bizden sonraya kalan kardeşlerimiz de var-

dı.

İmam Hatipte bahçede öğrenci kümeleri olurdu, teneffüslerde veya öğle tatilinde. Merkezde bir ağabey bulunur, etrafta birikenler onu dinlerlerdi. **Hayrettin Karaman, Mustafa Ateş, Ahmet Baltacı** isimleri ilk akla gelen isimlerdi. Ateş ağabeyin okulun öğrencileri tarafından tanındığı önemli bir yer, bitişikteki **Kadı İzzettin Camii** idi. Burada müezzin olan ağabey, **İmam Ali Uca** merhum hocamızla bir bütünlük içinde ayrı hizmetler ifâ ediyordu. Öğrencilerin bir bölümüne camide ders verildiği gibi, ihtiyaç içinde olanlarada küçük yardımlar yapılırdı. Ateş ağabeyin cebinden çıkan deftere, kendisine küçük de olsa bir yardım yaptığı öğrencinin adı yazılır, emanet paradan verilen bölüm çıkarılarak bir hesap da muhatap tarafından görülürdü.

İlk senenin unutulmayan bir cümlesi de var: **“leeeen... gelin bakın koskoca amca da beden eğitimi yapıyor”**. Bizim okulda spor salonu yok, beden eğitimi hoca Cevdet bey, karşıya Karma Ortaokula dersi olan sınıfı götürür. Herkes spor kıyafetlidir, yaşlı ağabeyleri gören bir öğrenci hiç beklemediği bu manzaraya arkadaşlarını da çağırarak görmeleri için bağırır. Yaşlı ağabeyler de bundan biraz utanırlar.

KONYA İMAMHATİP ÖĞRENCİLERİNDEN İLK İKİ DÖNEMDEN BAZILARI

Mustafa Uzunpostalcı

Ali Osman Koçkuzu

Mehmet Ali Uz

Halit Güler

Harun Tolasa

Mustafa Ateş

Kamil Yaylalı

Süleyman Özkafa

M. Özgü Aras

Necati Günüş

A. Ruhi Şar

(Bugün günlerden cuma. Bir kaç saat önce hafızlık arkadaşım Halit Barkale'nin vefat haberi İstanbul'dan geldi. Musalla semtindeki vefat haberi, İstanbul'daki bir Konyalı öğrencisi tarafından haber verildi. Allah rahmet eylesin. İnşallah namazına ve defnine katılacağız. Bu yazıları okuyanlar, başta Ateş ağabeyimiz hep rahmet diler ve fatihalar okurlar.)

Ateş ağabey ahlaklı, kişilik sahibi bir büyüğümüzüzdü. Bir gün okul bahçesinde **“Bir oğlumuz oldu, sana adaş geldi, adını Ali Osman koyduk”** demişti. O tarihte bize mahallede ve evimizde L harfi ince okunarak Alôsman” derlerdi. Sonra bir de baktik ki yazıda Ali ve Osman. Sünni bir muhitte bu nasıl olmuştu. Osman Ali olsa anlardık. Nihayet İstanbul'da Deliormanlı merhum hocamızdan adımızın Âl-i Osman olduğunu öğrendik. Devletin adı verilmiş. Fakat bir ömür boyu, Osman önünde Ali yazdık, okuduk, gördük. İnşallah

Seyyidüna Osman hazretleri bizi bağışlar.

Ateş ağabey diyanette hizmet etti. Müftülüklerde bulundu, Din İşleri Yüksek Kurulu'nda çalıştı. Milli eğitimde de hizmet edebirdi ama o günlerin şartlarında sonuç böyle oldu. Hafız oluşu ve tarafsızlığı ile ilgili bir olay anlatılır: “Yer Manisa. Müftü ağabeyimiz, bir camiye imam tayin edilecek. Belirli bir cemaat, kendi öğrencilerinden birinin atanmasını ister daha doğrusu almışmışlar öylece devam beklerler. Salon dolusu tâlip. Birisi sınav için komisyon önüne gelmiş. Hafız olduğu söylenmiş. Ateş ağabey: “Hafızlığın yanında mı?” deyince aday hemen ceketinin iç cebine davranmış ve şu cevabı almış, “Belge istemiyorum, sorulan yerden okuyabilir misin?” diyorum demiş. Sorulmuş, devam etmiş. Bir diğer aday, bir diğer tâlip...Sınav devam ederken, arka kapıdan salon boşalmış. On sekiz kişi kadar yazılıya girmişler ve yine bir arkadaşları imam olmuş. Ama bu durum şehre yayılmış, müftü, âdil, tarafsız, hâfız ve merhametli olarak tespit olunup, ayrılınca ya kadar bu ölçüler devam etmiş.

Konya müftülüğü de böyle güzel geçti. Rahmetli imam ağabey, **Ahmet Büyüksakarya**, Ateş ağabeyin ilk kez Kapı Camiinde hutbe îrad edeceğini duyunca, yerine bir imam bırakıp, kapı camiine gelmiş. Bir taraftan başarılı olmasını candan istiyor, bir taraftanda korkuyormuş. Bakmış ki hutbe çok güzel gidiyor, kendine hakim olamayıp bir çerh vurmuş (yani, mevlevi dönüşünün aslını yapmış). Çerh tamam

olmadan utanıp oturmuş, elinde olmadan yaptığı bu harekete utanmış ama bir taraftanda İmam Hatip öğrencisinin başarısından dolayı sevinçten uçmuş çümüş.

Ateş ağabey ile ilgili yazmak sayfalarca sürebilir. Çünkü yılların hukuku, birikimi, hatıratı bir kaç sayfa ile bitmez. Başka kişilerinde yazıları olacak. Dolayısıyla bir iki hususu zikredip hayırla yazımızı noktalamak uygun olacaktır. Bu iki husustan biri, her sene özellikle Ramazanda yapılan **köy davetleri**. İkincisi ise, müfti **Yusuf Eseroğlu** beyin bizi götürdüğü ziyaretler. Ateş ağabey her sene Ramazanda ellili yılların İmam Hatiplilerinin belirli bir bölümünü iftira çağırır. Yeğeni hanım ve yakınları, ağabeyimizin oğulları bu davette hizmette görülürler. Birlikte ak-

şam ve yatsı namazları ve teravih kılınır, taşlık diyebileceğimiz bahçede oturulur, iyi bir vakit geçirilir. Ama hiç birimiz yıllardır gideriz, fakat ağabeyimizi ve yakınlarını çağırmayız. Böyle de bir eksik durumumuz var. İkinci adet, Yusuf Eseroğlu'nun eseri olup, arabası ile bizi köye kadar götürüp, orada bir yemek yedirilmesi. Yine bir ziyaretlerde de hoşça vakit geçirilir, bir kaç kişi ile görüşülüp onlarla sohbet imkanı olur.

Yazıma son verirken, sağlıklı hayırlı uzun ömürler diler, daha nice yıllarda Allah'ın izniyle görüşmek, dinlemek, sohbet etmek umarız. **"Ateş Ahmatların"** geçmişlerini rahmetle yad edip, yaşayanlarına hayırlı, sağlıklı ömürler ve hizmet, Allah'a kulluk diyelim.

İzmir Müftüsü:

"İki bayram arasında nikâh yapılabilir....,"

İki bayram arasında nikah kıyılmaz" şeklindeki yanlış düşünce etkisini bu yıl gö da gösterdi ve nikah daireleri , ev - lenmek işlemlerini Ramazan sonuna kadar tamamlamak isteyen çiftlerin hücumuna uğradı.

Merkez Evlendirme Memuru Recep Eriş, işlerinin her yıl bayram öncesi, budü şünceyi paylaşan kimseler tarafından çoğaltıldığını belirterek şöyle dedi:

"Bazen müracaatlarla başa çıkamaz hale geliyoruz. Aslında bu hücumu hiç üzüm yok. Bana göre evlenmek her zaman yapılabilir. Durumu kendisine sorduğum Müftü de hiç bir sakınca bulunmadığını bildirdi. İki bayram arasında nikah kıyılmayacağı fikrini savunanların anlattığı hikaye şu :Sözde Cuma gününe rastlayan bir bayram sabahı, namazdan çıkar çıkmaz bir Peygamberi -

istemmiş Peygamberimiz de, herhalde bir kaç saat sonraki Cuma namazını kastedip (iki bayram arası nikah kıyılmaz) şeklinde bir benzetme yapmış. Bu, elbette bir hikayeden öteye geçemiyor".

DİNİMİZDE BÖYLE BİR

YASAK YOKTUR

İzmir Müftüsü Mustafa Ateş'in fikri de aynen böyle-Ateş bu konuda şunları söyledi. "Halk arasında yanlış olarak yerleşmiş bir kanaattir. Dinimizde böyle bir yasağ yoktur. Bırakın iki bayram arasında bayram günü bile hem nikah hem de zıfah yapılabilir. Halkımız arasında yer etmiş bu tınanın dinle hiç bir şekilde ilgisi yoktur. Peygamberimize atfedilen hikayenin sıhhatinden de emin değilim. İslam literatüründe ,

Ahmet
BALTACI

MUSTAFA ATEŞ

Mustafa Ateş, sınıfımızın da okulumuzun da Mustafa Ağabeyi... İmam Hatip Okulu'nun ilk ve seçkin öğrencilerinden, hafızlığını ikmal ettikten sonra özel olarak bir süre Arapça okumuş, sonra İmam Hatip Okulu açılınca oraya kaydını yaptırmıştır. O sırada askerlik ikinci yoklamasını yaptırmış hazır asker durumunda idi. Yaş itibari ile kaydı yapılmışsa da askerliğinin tehiri için mahkeme kararı gerekmişti. Bunun için Mustafa Ateş ve 1932 doğumlu arkadaşlar bir hayli uğraştılar. Bazıları yaşlarını küçülterek hallettiler. Sınıfımızda ilkokulu o yıl bitiren 1939 doğumlu arkadaşlarımız olduğu gibi 1932 doğumlu arkadaşlarımız da vardı. Okulumuz ilk defa açıldığı için 1933 ve sonraki doğumların doğrudan kayıtları yapılmıştı.

Mustafa Ateş Ağabeyi okulumuz açılmadan önce siyahi palatosu, boynuna 2-3 defa doladığı beyaz uzun boyun atkısı ile tanıdım. Okula kaydımızı yaptırarak, eski Polis Okulu olarak da görev yapan apartmanda eğitime başladık. İlk teneffüs için küçük bahçeye çıktığımızda Mustafa Ateş Beyi bahçede görünce şaşırıp ve kendisine "Ağabey çocuk kaydettirmek için mi geldiniz?" diye sordum. Mustafa Bey, "Yo, hayır ben de buranın talebesiyim, okumak için geldim" dedi.

Bu hatıramı zaman zaman hatırlatır 1932'li olduğuna inanmadığımı daha yaşlı olması gerektiğini söylerim. O da bundan rahatsız olmaz, güler latifeye vesile olur, gülüşürüz.

Okulumuzun ilk dönem öğrenci sayısı 280 idi. 6 sınıf halinde idi. Mustafa Ateş Beyle "B" şubesinde hep beraber olduk. Birinci sınıfta iken, bir gün ders esnasında Mustafa Bey'i dersten çağırdılar. Sonradan duyduk. Mustafa Beyin ilk hanımı vefat etmiş onun için çağrılmış. Bu vesile ile okulumuzda evli öğrenciler olduğunu öğrendik, daha sonra okula devam ederken evlenen arkadaşlarımız da oldu.

Mustafa Ateş Bey, derslerinde gayet başarılı, hocalarımız ve öğretmenlerimiz tarafından sevilen, her karne döneminde okulumuzun iftar listesine çıkan bir arkadaşımızdı. **Hacıveysizade Mustafa Kurucu Hocamızın** da sevdiği, bazı konularda kendisine görev verdiği az sayıdaki öğrencilerinden biri idi.

Okulda öğrenci iken ilk resmi görev alan birkaç arkadaşımızdan biri idi. Okulumuzun bitişiğinde Karpuzoğlu Camii diye bilinen ve Arapça hocamız da olan **Silleli Ali Efendi'nin** (Ali Uca) imam olduğu Kadıizzettin Camine Müezzini-Kayyım oldu.

Mustafa Ateş, gayet güzel konuştuğu için kendisine bazı top-

lantılarda görev verilir, öğrencileri ve okulumuzu başarılı bir şekilde temsil ederdi. Yazma yeteneği de çok iyi idi. Onun için kompozisyon derslerinde çok başarılı idi. Kalemimi çok güzel kullanır, yazısında ele aldığı konuyu güzel işlerdi. Osmanlıca kelime ve tabirleri severdi. Kelimeleri yerli yerince kullanması ile ve akıcı üslubu ile dikkat çekerdi. yazıdan, üslup güzelliğinden bahsedilince “İslamın ilk emri Oku dergisinden” söz etmemek olmaz.

İmam Hatip Okulları ilk mezunlarını verince, Konya Mezunlar Derneği kuruldu ve derneğin islami yayın yapması düşünüldü. İlmî-dini-edebî bir dergi çıkarılması ve adının da İslam'ın ilk emri oku olması kararlaştırıldı. Dergide baş yazı mahiyetindeki **Hadiseler-Düşünceler** sayfası Mustafa Ateş tarafından kaleme alınıyordu. Dergiye uzun yıllar emek veren **Hasan Tekelioğlu**, Derginin en çok tebrik, teşekkür,

övgü ve takdir alan kısmı bu sayfa olduğunu söyler.

Yazıda isim bulunmaz, dergi adına kaleme alınır. Yazıda olaylar ele alınır, üzerinde değerlendirmeler ve yorumlar yapılırdı. Dergi okuyucu tarafından ele alındığı zaman ilk okunan kısım Hadiseler-Düşünceler bölümü olurdu. Dergide önemli yazılan çok değerli ilmi, dini, fikri, edebî yazılar da bulunurdu. Birçok arkadaş bu dergi sayesinde yazı hayatına atıldı ve yayıncılık faaliyetlerine başladı. Dergi, dini yayınların hemen hemen olmadığı o dönemde büyük bir ihtiyacı karşıladı. Türkiye çapında ve önemli sayıda aboneli vardı. Hiç bir yerden maddi destek almadığı halde 209 sayı çıkarılmaya muvaffak olundu. Mustafa Ateş bu derginin baş yazarı (Ser Muharririn) mahiyetinde, yazıları da baş makale durumunda idi.

Türkiye’de ilk defa açılan 7 İmam Hatip Okulları ilk mezunlarını Haziran 1959’dan itibaren

vermeye başladı. Konya İmam Hatip Okulu 280 öğrenci ile başladı. 49 mezun verdi. İlk mezunlar olarak ne yapacağımızı bilemedik. Yüksek İslam Enstitüsü açılmıştı. Fakülte olarak da sadece Ankara Üniversitesi bünyesinde bir İlahiyat Fakültesi vardı. O da sadece düz lise mezunlarını alıyordu. İmam Hatip Okulu mezunlarını almıyordu. Mustafa Ateş dahil bazı arkadaşlar zaman kazanalım, askerlik hizmetini bu boşluk döneminde ifa edelim diyerek askerliğe müraccat ettik ve Aralık 1959 tarihinde **Polatlı Yedek Subay Topçu Okulu**'nda Yedek Subay öğrenciliği ile fiilen askerliğe başladık. Dört sınıf arkadaşısı Mustafa Ateş, **Mustafa Pektut** (merhum), **Mehmet**

Doğru ve **Ahmet Baltacı** aynı bölükte idik. İlk İmam Hatip Okulu mezunları olarak yedek subaylık eğitimine başlamış olduk. Dolayısıyla hem derslere iyice çalışıyor, hem de iyi ilişkiler kurmaya itina ediyorduk. Aslında Polatlı Askeri Garnizonu'nda cami olduğu halde bizim koşullara uzak olması hasebiyle, okul komutanlığı bizim talebimiz üzerine bir barakayı boşaltıp mescit olarak döşedi. Çok iyi bir Ramazan geçirdik. Mukabeleler okuduk, vaazlar yaptık, teravih ve diğer namaz vakitlerinde cemaatle namaz kılındı. Pek çok yedek subay öğrencisi arkadaşımız ve bazı komutanlarımız cemaate katıldılar. Bazı arkadaşlara Kur'an-ı Kerim okumayı bile öğrettik.

Bizim dönem Yedek Subayların 49 dönem idi. O dönem yedek subay okullarının kapatilmesini iki katı müracaat olmuştu. Sebep de lise mezunlarından yedek subay hakkı kaldırılacakmış şayiasının yayılması idi. O dönem hem 1959 yılı lise mezunları ve hem de eski yılların lise mezunları, hatta bazı üniversite öğrencileri müracaat ettiler. Baş vekil rahmetli Adnan Menderes "çocukları" geri çevirmeyin diye emir vermiş, onun için. Bizim dönemimizi ikiye ayırdılar, yarısı yedek subay okulunda eğitim görürken, yarısı kıtada piyade eğitimi yaptı. Biz ilk üç ay okulda kaldık, sonraki üç ayı kıtada geçirdik.

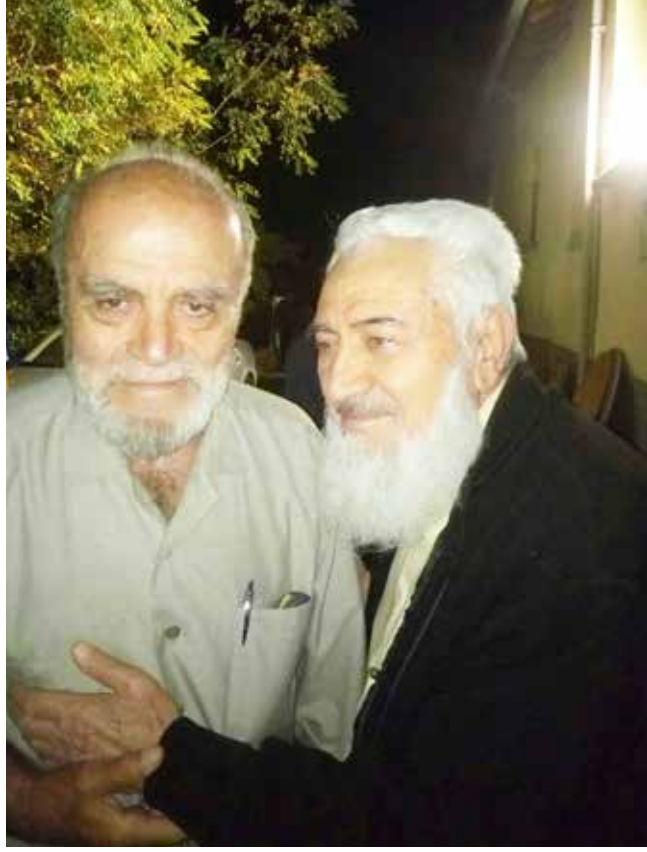
Mustafa Ateş Bey konuşmayı, latifeyi, sözlü şakaları çok sever, el şakasından hiç hoşlanmazdı. Biraz kafamız şişince güreşirdik şakalaşırdık. Mustafa Bey, güreşe, el şakasına katılmazdı. Onun

için rahmetli Mustafa Pektut ile Mehmet Doğru da ona eziyet etmekten çok hoşlanırlardı. Okulun doğu olan yamacında beraber ders çalaşırdık. Mustafa Bey'e doğrudan sataşmazlar, önce ikisi birden bana çullanırlar, ben de Mustafa Bey yardım et falan dediğimde elini uzatarak "yapmayın" falan de mi sen başladın diyerek hemen birisi ona yüklenir ve ezerdi. Mustafa Bey karşılık vermez "yapmayın" diye rica eder, onlar da muratlarına ermiş olurlardı. Okul dönemi sonrası kıta döneminde Mustafa Pektut'la biz Gebze'ye düştük, Mustafa Ateş ile Mehmet Doğru İstanbul Hadim Köy'e.

Mustafa Bey, askerlik sonrası Konya'da Hacı Veyis Zade Hocamızın da imam hatiplik yaptığı **Piri Mehmet Paşa Camii**'nin imamlığına atandı. 1962 yılında Konya Yüksek İslam Enstitüsü açılınca orada eğitime başladı. 1966 yılında mezun olduktan sonra yapılan bazı ilk müftülük tekliflerini kabul etmedi. Konya'dan ayrıldı, bir daha da dönemedi. Sonra Manisa, İzmir, Konya ve Aydın'da müftülük yaptı. Bu dört önemli şehirlerde çok önemli hizmetler ifa etti. Arkadaşlarımız arasında en çok İl Müftülüğü görevi yapma durumu O'na nasip oldu. İki dönem de Ankara'da Diyanet İşleri Başkanlığı'nda Din İşleri Yüksek Kurulu Üyeliği görevinde bulundu. Önemli kararlara imza attı.

Mustafa Ateş Bey'le ilgili bu yazıyı yazarken beraber bulunduğumuz anlardaki hatıralarımı ve düşüncelerimi yazdım. Müftülükler ve kurul üyeliği görevleri arasında beraber olmadığımız için oralarda gerçekleştirmiş olduğu

Ahmet Baltacı ve Mustafa Ateş.

hizmetleri ve başarıları yeterince bilmediğim için onlara temas etmedim.

Şayet bu yazımda bir hatam veya yanlış ifa ettiğim bir şeyler varsa bağışlanmamı dilerim. Zira arkadaşlarımızla en güzel bir yerde (İmam Hatip Okulunda) beraber okuduk. Hep hayırlı, dini hizmetler yaptığımıza şahit olduk. Kendisinin iyi bir insan, emsalinde daha iyi yetişmiş bir alim, insanlara dini yönden faydalı, salih bir insan olduğuna inandık. Özellikle dini konularda halkımıza örnek olacak bir hizmet ehli olduğuna şahitlik ettik.

Bu vesile ile arkadaşımıza hayırlı uzun ömürler diler, dünyevi, uhrevi hayırlara nail olmasını Cenab-ı Hak'tan niyaz ederim.

MUSTAFA ATEŞ HOCAM

Mustafa ATEŞ Hocamın şahsını yakinen tanımadıktan önce ismini tanımış oldum. Kendisi de okuyup yazan bir kişi olan bir arkadaşımız hocamızdan bahsederken **kalemi kuvvetli bir müftü** olarak anlattı. Yine o günlerde idi, hocamızın karakterini belirtme açısından önemli gördüğüm bir konu, hocamızın inandığı ve doğru bildiği konuları, hiçbir hesap içine girmeden cesaretle söyleyip yazabilen bir kişi olduğunun konuşulması idi. Bu açıklamaya da hocamızın doğum kontrolü ile ilgili olarak hanımlar hakkında bazı baskılar yapılması üzerine hocamızın sert bir ifadeyle konuyu tenkit etmesi idi.

Ben hocamızla ilk defa Konya müftüsü iken karşılaşmıştım. Esas hocamızla yakın olma dönemi, Din İşleri Yüksek Kurulu Üyesi olarak Ankara'ya geldikten sonra başlamıştır. Hocamlar Ankara'ya geldikten sonra, onlara yakın olan, Konyalı veya Konya'da görev yapmış olan yakın arkadaş gurubu, 15 günde bir akşamları oturma gurubu düzenlemişlerdi. Sanırım 10 kişi kadar idi. Konyalı olmayan Elazığlı Eski Milletvekili **Hasan BUZ**, Eski Konya İHO müdürlerinden **Çorumlu Merhum Abdulkadir Hacismailoğlu**, Eski Konya Müftüsü ve o zamanlar DİYK üyesi olan Rahmetli **İsmail**

ÖNER hoca gibi değişik illerden kişilerle, Rahmetli **Ahmet GÜR-TAŞ HOCAMIZ**, **Halit GÜLER** hocamız, Rahmetli **Mehmet KARAGÜLLE**, müfettiş hocalarımızdan **Hasan UYSAL**, **Mehmet ERKMEN**, Karamanlı olduğunu hatırladığım ve sonra vefatını işittiğim bir avukat gibi kişilerle oturulurdu.

Bu oturmalarda hocamı daha yakın imkanım oldu. Mustafa Hocam konuşmalarında ve gülmelerinde çok yüksek tonlu konuşmaz ve gülmezdi. Tabirimi hoş görün rölantide bir motor veya at kişnemesi gibi tatlı yumuşaklıkta idi. Dini ciddiyeti olan fakat, yerinde espri yapmasını bilen, anlatımlarında güzel nükte örnekler aktarabilen kabiliyete sahipti. Özellikle Rahmetli Ahmet GÜR-TAŞ ve Halit GÜLER hocalarımla tatlı atışmalar olurdu. Tabi bu arada Rahmetli **Mehmet KARAGÜLLE**'nin de bir müridin şeyhine bağlılığı gibi hocamıza hürmet ve sevgi göstermesi hatırdaki kalabileceği bir güzellikti. Hocam Ankara'daki döneminde de dini ciddiyet ve vakanı, çalışma ve hizmet üretimi ile zihnimizde yer etti.

Hocamızın emekliliği nüfus kâğıdındaki yaşa göre olmadı. Sanırım İHO na girerken yaptırıldığı yaş tashihi fark edilerek önceki yaş durumu esas alınarak

emekli yapılmıştı. O konuda sanki erken ayrılması sebebiyle biraz incinmişti.

Hocam emekli olduktan bir müddet sonra İzmir'e yerleşti. Ben de gerek tahkikat ve gerekse hava alanından hacıları uğurlama ve karşılama hizmet ve çalışmalarını teftiş ve denetim için İzmir'e gidiyor, özellikle hac konusuyla ilgili olarak İzmir'de uzunca kaldığım oluyordu. Bu dönemlerde Karşıyaka İlçesinde Müftü olan Rahmetli **Nadir KURU** ile görüştüğümüzde Mustafa ATEŞ hocamızdan da bahsederken hocamızın fazlaca dışarı çıkmadığından söz edildi. Bir gün hocamızın İzmir'de bulunan evine gittim. Hocam kendisine ait binanın giriş kattaki dairesinde idi. Odasında oturmuş, odanın içinde kalın ciltli kitapları yaymış vaziyette idi. Ben hocama "Hocam İzmir'de Din İşleri Yüksek Kurul üyeliği yapmış kaç tane Mustafa ATEŞ hoca var." diyerek âcizane dışarı çıkmasını söyledim. Beraber İl Müftülüğünü ziyaret ettik. Karşıyaka müftülüğüne gittik. Özellikle Karşıyaka İlçesi Müftüsü Nadir KURU ve vaktiyle hocamın imamet görevine aldığı ve bu sebeple de hocama büyük saygı besleyen Âdem URAN hoca ile görüştük. **Âdem URAN** geçmişte futbolculuk ta yaptığı ve varlığını değerlendirmeyi bildiği için ekonomik durumu da çok iyi olan bir görevli idi. Bu iki meslektaşımız Ateş hocamızın yalnız kalmalarına razı olmuyorlar ve devamlı ona arkadaş olabilecek bir hanım bulmaya çalışıyorlardı.

Sonuçta İzmir de olduğum günlerden bir gün hocam bana

da haber vererek Âdem hocanın Karşıyaka'da olan evine gittik. Hocam, Âdem hoca ve benim dışımda iki hanım vardı. Hanımlardan biri 70 yaşlarında oturaklı bir hanım, diğeri de 50 yaşlarında bir hanım efendi. Meğer bu 50 yaşlarında olan hanımla hocamızı tanıştırmak için organize edilmiş bir toplantı imiş. Bu hanım vaktiyle çok az bir süre evli kalmış bir hanım. Bu güne kadar hiç bir evlilik teklifini kabul etmemiş, hep annesi ile birlikte yaşamış. O tarihlerde annesi vefat ettiği için yalnız kalmaktan çekindiği ve etrafındaki yakın dostu hanımların da kendisini evliliğe zorladıkları için bu görüşmeyi kabul etmiş. Hocamızın da, hanımın da arkadaşlık dışında her hangi bir ekonomik ihtiyaçları yok. O oturumda bulunan hanımlardan yaşlı olan hanım, evlilik namzedi olan hanıma "Kız, ne düşünüyorsun? Vallahi 30 yaşında bir kızım olsa tereddütsüz böyle bir hoca efendiyle evlenmesini isterdim." gibi teşvik edici destekleri üzerine bu görüşme evlilikle netice buldu. Aynı gün hanımları uğurlayıp 3 erkek yalnız kalınca Âdem URAN hocanın Ateş hocamıza "Hocam bu iş olmaz dersin, nereye dersin gideriz fakat bu evlilik işini ertelemek yok" dediğini de unutmuyorum. Hamdolsun bu görüşme nikâhla neticelendi.

Daha sonraki yıllar hocam ve eşini birlikte Hac ziyaretlerinde de gördüm. Yine daha sonra İzmir'e gittiğim bir tarihte hocamlar'ı Karşıyaka da eşine ait evde ziyaret ettim. Evin asansörü olmadığı için biraz sıkıntı olduğundan söz edildi. Bir de hanımı

“Hocam, hoca efendi kendisini çok iyi korumuyor. Hastalığına dikkat etmiyor” gibi üzüntülerini belirtmişti ama rahmetli kendisi giderek hocamızı yalnız bırakmış oldu.

İzmir’e gittiğim tarihlerden birinde, bir akşam Konyalı olan, o sıralar İzmir İlahiyat Fakültesinde musiki derslerine giren **Ali ORTAPINAR** isimli arkadaşımızın evinde Rahmetli Müftü Nadir KURU ile birlikte oturduk. Ali Ortapınar hoca bize ney üfledi. Sonra Ateş hocam ve Nadir KURUNUN katkılarıyla İmam Hatip Okullarının açılmasından önceki dönemlerle ilgili güzel bir sohbet oldu. Hangi hocamızın hangi konuyu anlattığını tam hatırlayamamakla birlikte 2 konuyu hiç unutamıyorum.

O tarihler köylerde görev yapacak hoca kalmamış. Bir gün bir seyyar ayakkabı tamircisi bir köye iş için gitmiş. Bakmış cami kapalı kimse yok. Biraz pratik dini bilgisi varmış. Kendi kendine ben camiye açar ezanı okursam belki cemaat gelir, benim buradaki varlığımdan da haberdar olurlar. Biraz işyaparım demiş. Tabi o tarihlerde birçok köyde ezan okunmuyormuş. Bir gün o köylerden birinde bir kişi vefat etmiş. Cenaze namazını kıldırarak kimse yok, Adamın oğlu atına atlamış ve silahını da sırtına asmış köy köy hoca aramaya başlamış. Nihayet bir köye uğradığında orada da hoca olmadığını söylemişler ancak, “Şu ilerdeki köyden bir ezan sesi geliyor” demişler. Delikanlı hemen atını o köye sürmüş. Cami önünde ayakkabı tamircisini bulmuş ve “Burada ezan okunuyormuş, Hoca

varmış, Babam öldü cenaze namazı kıldırılacak demiş.” Tamirci evet ezanı ben okuyorum. Gelen olursa da namazı kıldırıyorum, fakat ben cenaze namazı kıldırmasını bilmem,” diyerek gitmek istemeyince, delikanlı hemen silahı adama doğrultarak, “Namazı kıldıracağına göre babamın namazını da kıldırırısın” diyerek zorla adamı alıp götürmüş.

Vatandaş toplanmış. Ayakkabı tamircisi normal abdestini alıp cemaate 2 rekât namaz kıldırmış. Cemaatten birisi vaktiyle bir cenaze namazında bulunmuş. Hocaya “Hocam ben vaktiyle bir cenaze namazı kılmıştım. Orada hiç yatıp kalkmadığımızı hatırlıyorum” demiş. Ayakkabı tamircisi Hoca cenaze sahibine “**Bu cenaze kaç günlük?**” diye sormuş. Cenazenin 3 gündür beklediğini söylenince, hoca soru soran cemaate, senin kıldığın cenaze normal cenaze imiş, 3 gün bekleyen cenazenin namazı böyle kılınır demiş. O akşam yine anlatılan konulardan biri, İH. Okulların açılması için yapılan çalışmalarla ilgili yardım toplayan birileri sabanla tarla süren bir köylüye selam vermişler. Köylü onlara nereden gelep nereye gittiklerini sorduğunda, yardım toplayanlar, İmam Hatip Okulu yaptırmak için yardım topladıklarını, buradan imamlar, hocalar yetiştirileceğini söyleyince, tarla süren vatandaş, hemen sabandaki öküzün birinin koşumunu söküp “Allah sizden razı olsun. Bu da benim hayrım olsun.” Diyerek vermiş. Sonra çıkardığı öküzün yerine kendisi geçip, sabanın sapını da hanımına vererek hanımıyla birlikte işlerine devam et-

mişler.

Mustafa ATEŞ hocam hocalık ve insanlık kimliği ile devamlı olarak bana güven vermiştir. Yine son zamanlarda, Cumhurbaşkanlığı oylamasından önce, Fetö konusu bahane edilerek Diyanet İşleri Başkanlığını hedef alan ve Din Kurulunu da ilgilendiren Kutlu Doğum Haftasının anılan gurubun isteği ile düzenlendiği yaygarası ile ilgili olarak konunun içinde bulunan bir kişi olarak iddianın asılsızlığını hocamdan aldığım bilgiyle kesinleştirdim. Tabii ki gerekçesi uzun.

Yine siyasi gurupların zaman zaman gerçek dışına çıkan iddia ve isnatları ile de hocamdan bilgi aldım. Gelen vatsap iletilerinin birisinde, Cumhuriyetin ilk dönemlerinde Kur'an okuttuğu için Konyada idam edilenlerin asıldığı darağaçlarının şehir dışında bilmem hangi ilçeye kadar uzadığı yazılmıştı. Ben bunların asılsız olduğunu düşünmüştüm. Çünkü çocukluğumuz ve gençliğimizin önemli bir bölümü Konya da ve dini çevre içinde geçmişti. Hacı Veyis Zade Mutafa Efendiye yetiştik. Konuyla ilgili Hacı Veyis Efendiye tokat vurulmuş olduğu gibi konular duymuştuk ama bu konuda idam konusu işitmemiştim. Durumu yine hocamdan da öğrenmek istemiştim. Çünkü hocamın Konya da bulunma ve eski hoca ve cemaatle olan münasebetinin daha fazla olduğunu az çok bildiğim için konuyu sordum. Mustafa ATEŞ hocam, Konya da epey bir kişinin idam edildiğini öğrendiğini ancak bunların Kur'an okuttukları için değil, Delibaşı Vakası ve Bozkır İsyanı da denilen ayaklanmaya ka-

tilanlardan idam edilenler olduğunu, hatta kendi köyleri olan Ladikten de 4 kişinin idam edildiğini ve bunların 2 sinin hafız olduğunu fakat idam sebebinin ayaklanmaya iştirakten olduğunu söyledi. Yani Ateş hocam da hiçbir zaman akıntıya kürek çeken kişilerden olmamıştır.

Benim bilgi için müracaat ettiğim konulardan birisi de **Ladikli Ahmet Ağa** konusu idi. Ben bir sene yaz tatilinde (1984) yılı olabilir. Merhum **Dr. Mehmet Hulusi Baybal**'ın muayenehanesinde çalıştım. O yıl bir gün sadece Dr Baybal ile birlikte otururken Rahmetli Ladikli Ahmet Ağa çıkıp geldi. Sohbet edilirken, "Çok yorgunum. Arkadaşın biri (2 ülke ismi belirterek) şu ülkeden şu ülkeye giderken dağ sisli imiş. Dağa çarpıp ölmüş. Onun cenazesini alıp ailesine teslim ettik. Oradan geliyorum" dedi. Tabi rivayet değil bizzat kendim ilk ağızdan işittiğim ve rahmetliyi de kısmen tanıdığım için ben konuya inandım. Ama yine de konu hakkında bilgi almak isteyerek, Ateş hocam da Ladikli olduğu için, durumu hocama da anlatarak bu konuda bilgi almak istedim. Mustafa ATEŞ hocam, bölgede anıldığı şekliyle, Ladikli Ahmet Ağa hakkında daha değişik olaylara şahit olanların da bulunduğunu belirterek, rahmetlinin bazı haller yaşadığının bilindiğini ifade etti.

Mustafa ATEŞ hocam bana devamlı olarak imanda, ihlâsta ve samimiyette güzel örnek olan bir hocamızdır. Kendisine hayırlı, sağlıklı ve faydalı ömürler diliyorum.

TANIDIĞIM HOCAM MUSTAFA ATEŞ

Ben Hocam Mustafa Ateş' in okuduğu Konya İmam Hatip Okulunda yedi yıl yatılı olarak okudum. Dolayısıyla çocukluğumun ve tahsil hayatımın büyük bir kısmını Konya'da geçti. Hocamla ilk defa 1974 yılının ekim ayında tanıştım. Çanakkale'nin Lapseki ilçesi Umurbey Belde-si'nde görevliydim. O yıl İzmir Yüksek İslam Enstitüsü'nü kazandım. Tahsilime devam edebilmem için İzmir'de görev almam gerekiyordu. Askere gidecek olan bir arkadaş ile becayiş konusunda anlaştık ve Hocanın huzuruna çıktık. Bizi dinledikten sonra diğer arkadaşları dışarı çıkardı ve beni ayrıca dinledi. Biraz sertçe bir edayla "Çık dışarı, ver dilekçeni" dedi. Bu sert tavrın altında hem ezilir gibi oldum hem de çok sevindim.

Böylece hocamızla tanışmış olduk ve tayin emri geldikten sonra hocamın görevlisi oldum. Benim gibi hem görevli hem talebe olan arkadaşlarımız hocam hep himaye etmiştir. Bu himayeye Enstitüde okuyan hemen bütün arkadaşlar, talebe oldukları için mazhar oldular.

Ayrıca Yüksek İslam Enstitüsü'nde okurken Fıkıh Hocamız M. Cevat AK-ŞİT Beyin okuldan ayrılmasından sonra Mustafa ATEŞ Hocamız Fıkıh derslerine girdi ve kısa süre de olsa kendisinden istifade etme fırsatı bulduk.

Hocamız, 1980'in sonunda İzmir'den ayrıldı. Konya ve Aydın müftülüklerinde bulundu. Daha sonra Din İşleri Yüksek Kurul Üyeliğine seçildi. Yaş haddinden oradan emekli oldu. Emekliliğini İzmir'de geçiriyor.

İzmir'de aralarında benim de dahil olduğum bir arkadaş grubumuz var. (Müftü, Vaiz, İmam-Hatip, Müezzinkayyım gibi...) Özellikle kış aylarında

her hafta haftada bir gün akşamları hocamızın nezaretinde toplanır hem dertleşir hem de değişik konularda fikir teatisinde bulunuruz. Bu sohbet ve dertleşme toplantılarımız kadimden beri devam etmektedir. Adeta hafta sonunuiple çekeriz.

En son İmam-ı Nebevi'nin "Kırk Hadis"ini hocamız tercüme etti. Baskıya göndermeden önce bu haftalık sohbetlerde kendi aramızda bunu beraberce müteala ettik. Yine bazı kitapların tanıtım ve içeriğiyle ilgili çalışmalar yapıyoruz. Vaktiyle aylık mesleki toplantılarda görevlileri nasıl okumaya ve araştırmaya teşvik ediyor idiyse, şimdilerde de sohbet arkadaşlarımızı okumaya yazmaya teşvik ediyor.

Hocamız halen bu tür çalışmalarına devam etmekte, çeşitli dergi ve gazetelerde ilmi yazıları yayınlanmaktadır. İlerlemiş yaşına rağmen çalışmaktan geri kalmayan hocamız, zaman zaman Diyanet İşleri Başkanlığı tarafından tertip edilen çeşitli toplantılara katılmakta ve sunumlar yapmaktadır. Hocamız bu tür çalışmalarıyla gençlere örnek olmaktadır.

Hocamız görünüşü itibarıyla sert bir mizaca sahip izlenimi vermekteyse de yakından tanındığında hiç de öyle olmadığı anlaşılır. Yumuşak kalpli, tevazu sahibi bir kişiliktir hocamız. Kendisi hatırşınastır, alicenaptır, herkesin derdiyle ilgilenir. Birimizin bir sıkıntısı olduğunu öğrenirse o sıkıntı giderilmeye kadar işin seyrini takip eder.

Velhasıl hocamız; babacan tavırlı, hoş sohbet, eli açık, ağırbaşlı bir insandır.

Allah (c.c) hocamıza hayırlı, bereketli, uzun ömürler versin ve hayırlı semereli çalışmalar nasip etsin. Amin...

MÜFTÜM MUSTAFA ATEŞ

Besim
ÖZKAN

1967-1971- Manisa Müftüsü. İmam Hatip Okulu'nun kuruluş yılları. Manisa için çok faydalı oldu. İmam Hatip Okullarına hatip yuvası denildiği yıllarda. İlmi vukûfiyeti ve şahsiyeti ile en güzel cevap oldu. Sevdalıydı, ilkeliydi, kararlıydı. Varsa yoksa illâ İmam-Hatip. Davası İslâm, derdi Ümmet, gerisi teferruat. Onun şahsında "Müftü" kelimesi anlamı buldu. Geçenlere benzemiyordu, yıllar geçti, "51" sene. Tanıyanlar unutmadı. Ne zaman o yıllara dönülse, Mustafa Ateş Hoca... denir.

Şahsiyeti:

Sert mizaçlı, itici değil. Âmir, eziçi değil. Haklılığına inandığının hâmi. Siyaset bilmez. Eğilip, bükülüp, vaziyeti idareyi beceremez. Ne ise odur. Makam derdine düştüğünü görmedim. Onun için Makam hizmete vasıttır. Mevkî merdivenlerini öpen değil, hak uğruna eli ile iten biri olarak tanıdım.

İdareciliği:

Klasik büro işlerinden uzak kalmayı severdi. Herkes, işinin âmiri, memurudur derdi. Dairede 3 kâtip, 1 hizmetli, 1 Müftü Yardımcısı ve Müftü. Toplam 12. Kazanın ve köylerin her işi. Herkeste dairenin anahtarı var. Mesai, iş bitmeden bitmezdi. İş olan gelir, işini yapardı. Murâkıp kadrosu yoktu, fahrî iki murakıp vardı: Müftü ve Yardımcısı.

Sosyal Hayatı:

Dairede Müftü, Okulda Öğretmen, Kürsüde Vâiz, dernekte üye...

Davâ İslâm, dert Ümmet. Çoluk çocuk arka planda. Vakit kalırsa. İmam-Hatip Yurdunun yatılı öğrencilerini gece ziyaretleri...

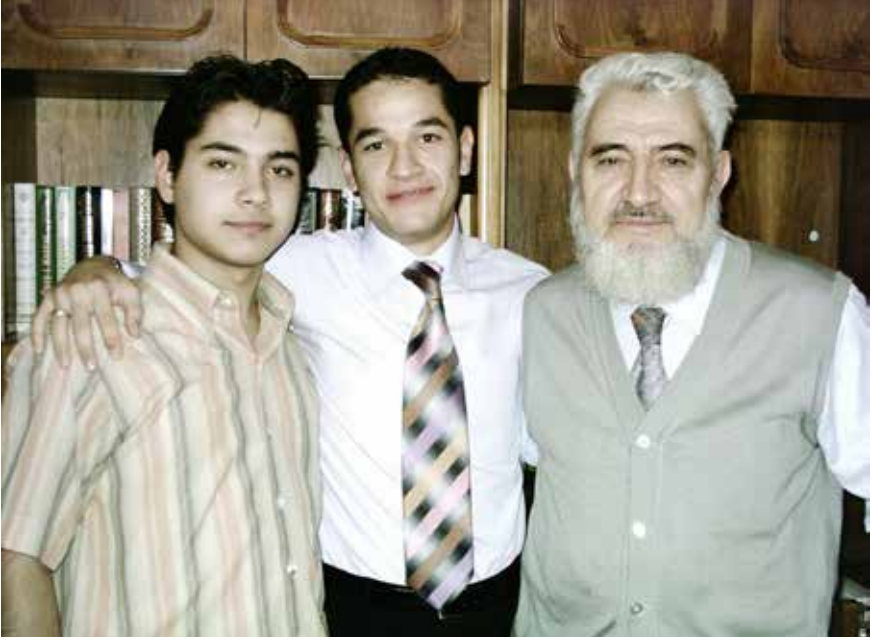
Eğitimi:

Okul öğrencilerinin derslerine girerdik. Avukat, doktor...Her yönü ile onlara temsil yeteneği kazandırabilmek için. Şahsiyetleri kemikleşsin diye. Görevdekileri çeşitli etkinliklerle, hutbe hazırlatmak, okutturmak vs. Belli zamanlarda bazı konularda çalışma yaptırmasından hoşlanmayanlar da yok değildi.

Kürsüde:

Hesapsızdı, kârını zararını düşünmez, inandığını doğru bildiğini söylerdi. Bazen de başını ağrıttırdı. Hatta Çeşnigîr Camii vaazında hocanın söylediklerinden hoşnud olmayan cemaatten bazılarına, "... Böyle söylemesini ben emrettim.

Gelecek vâizini iyi dinleyin, tamamlayacak, neyin ne olduğunu iyi anlarsınız” diyerek onlara kapıyı göstermişti!

Teşkilatçılığı:

Diyanet Camiasının o yılları düşünülürse, nerede bir ehil bulsa, elinden tutar, onu camiaya katardı. Hafızların yeri mihrab derdi. Birinci devre İmam-Hatip mezunlarının hafızlarının mutlaka meslekte yer almaları için ne gerekirse yapardı. Ölçüsü ehliyet. Marka aramazdı. Tavsiye, torpil sökmezdi. Hafızdım diyenin vay haline. Hafızım diyene, “Kur’ân-ı Kerîm yanında mı? der, imtihan eder. Tamamsa tamamdır.”

İstikameti Muhafaza:

Sünnete uygunlukta çok titizdi. Bid’ata kapı açacak, laubaliliklere tahammülsüzdür. Nikah salonunda mevlid okuyan görevlileri nasıl haşlamıştı. Minarelerin, Kürsülerin izzetini muhafaza için, aşağıdan okunan ezana, merkezi yayına izin vermemişti. “İz olur, gün gelir, bid’ata yol olur” derdi. Zekât konusunda; haram, helâl, mekruh konularında fetvaya yol aramaz, şüpheliden uzak

durun, der. “...Bu 84 Lirayı ne yapalım? Dediğimde kitap al...” demişti.

Kur’ân Kursları:

Onun gözünde, İmam-Hatibin fidanlığı. Öğrencilerin ufuklarının genişlemesi, ufuklarında İmam-Hatibin yerleşmesi için sık sık gidilir, kaynaşılırdı. Çıtalarının yükseltilmesine çalışılırdı.

İrşad Faaliyetleri:

İçi boş merasimlere itibar edilmezdi. İkbâl merdiveninin basamağına ayak bile konmazdı. Ramazan geceleri evimizde iftara hasret kalırdık. İftarlığımız, torbamızda olurdu. Zengin iftar sofraları bizi doyurmazdı. Dört yılda bir defa hatırlarım: Büyükbelen’de. “ Mehmet Akşakal’ın ahbabının evinde.” O da, İmam Hatip için para toplamaya gittiğimizde. Köy imamı iftar yaptım deyip sofraya oturmaya nazlanmıştı...Her fırsat İslâm’a hizmet vesilesiydi.

Sonuç:

Manisa, ilk defa yüksek tahsilli bir Müftüyü tanıdı, sevdi, unuttu. 10 Şubat 2018 Manisa.